

JARRAIBIDEEN I. ERANSKINA

GENEROAREN ARABERAKO ERAGINARI BURUZKO

TXOSTENA

ARAU-PROIEKTUAREN EDO ADMINISTRAZIO-EGINTZARAKO PROPOSAMENAREN DESKRIBAPEN OROKORRA

1.– Arau-proiektuaren edo administrazio-egintzarako proposamenaren izendapena:

Euskal Autonomia Erkidegoko Kultura Sistemari buruzko Legea.

2.– Sail edo Zuzendaritza sustatzailea:

Eusko Jaurlaritzako Kultura eta Hizkuntza Politika Saila.

Kultura Sailburuordetza.

3.– Hala badagokio, proiektuarekin edo proposamenarekin zerikusia duten arau, plan eta bestelako agiriak:

- Gernikako Autonomia Estatutua (kultura eta ondare eskumenak).
- 1/2023 Legegintzako Dekretua, martxoaren 16koa (Berdintasunerako Legearen testu bategina).
- Generoaren arabera eraginaren aurretiazko ebaluazioari buruzko zuzentzarauak (2012/08/21 Akordioa).
- Euskadiko kultura-lege sektorialak (Kultura-ondarea, Museoak, Liburutegiak, Dokumentu-Kudeaketa).
- Kultura Plan Estrategikoa 2028.

4.– Arau-proiektuaren edo administrazio-egintzarako proposamenaren helburu orokorrak:

Legearen xedea sistemikoa bada ere, berdintasuna Kultura Sistemaren printzipio gidari gisa integratzen du eta kultura-eskubideak bereizkeriarik gabe egikaritzen direla ziurtatzen du, aniztasuna eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna zeharkako ardatz gisa txertatuz. Hala, Euskal Autonomia Erkidegoko Kultura Sistema osatzen duten erakundeek printzipio orokorreari erantzuniko diete:

- Berdintasuna eta diskriminaziorik eza: kultura-eskubideak berdintasun-baldintzetan eta sexu-orientazioa eta-identitatea edo genero-adierazpena direla-eta inolako bereizkeriarik gabe erabiltzea bultzatuko da...
- Tratu- eta aukera-berdintasuna genero-arrazoiengatik.

Era berean, erakundeek beren betebeharren artean honako hauek sustatu, sustatu eta bultzatzeko beharrezkoak diren neurriak eta baliabideak ezartzea dute:

- Genero-berdintasuna eta estereotipoak gainditzea helburu duten kultura-proiektuak.
- Euskal Autonomia Erkidegoko Kultura Sistemako erakundeek artelanak erosteko edo eskuratzeko protokolo eta irizpideetan genero-ikuspegia.

5.– Gizonen eta emakumeen berdintasuna bultzatzeko helburuak:

- Kultura-eskubideak berdintasun-baldintzetan egikaritzen direla bermatzea.
- Kultura-arloko edozein diskriminazio-mota prebenitzea.
- Kultura Sistemaren antolaketan eta funtzionamenduan berdintasun-ikuspegia txertatzea.
- Kultura-organoetan emakumeen eta gizonen parte-hartze orekatua sustatzea.
- Kultura-baliabide, zerbitzu eta-ekipamenduetarako sarbidean berdintasuna bultzatzea.

- Kultura-sorkuntzan, ekoizpenean eta zabalkundean berdintasuna bermatzea.
- Gizarte-kohesioari berdintasunetik laguntzea.

GENEROAREN ARABERAKO ERAGINAREN ALDEZ AURREKO EBALUAZIOA

6.– Aurreikusten al da arauak edo administrazio-egintzak emakumeei eta gizonei ekarriko dizkien onurek edo haien emaitzek lagundu egingo duela sektoreko desberdintasunak murrizten?

Bai. Euskadiko Kultura Sistemaren Legeak kultura-arloan emakumeen eta gizonen arteko desberdintasunak murrizten lagunduko duten printzipioak, betebeharrak eta neurriak jasotzen ditu. Horrela izango da: berdintasun-ikuspegia duen plangintza, programazio inklusiboa, sarbide-berdintasuna, parte-hartzea eta sorkuntza, eta zuzenketak artelanak eskuratzeko irizpideetan.

7.– Aurreikusten al da arauak edo administrazio-egintzak desagerrarazi edo, gutxienez, murriztu egingo dituela baliabideetarako sarbidean dauden desberdintasunak?

Bai, aurreikusten da etorkizuneko arauak lagunduko duela baliabideetarako irispidean desberdintasunak ezabatzen edo murrizten, berdintasun-printzipioak eta diskriminaziorik ezaren printzipioak jasotzen baititu, kultura-sarbidean eta-sorkuntzan berdintasuna bermatzeko neurriak hartzera behartzen baitu, eta genero-ikuspegia integratu beharko duten plangintza-tresnak ezartzen ditu.

Zehazki:

- Legeak kulturarako sarbidea bermatzen du baldintza berberetan
- Generoa berariaz aipatzen da debekatutako diskriminazio-arrazoi gisa
- Legeak berdintasuna bermatzeko neurriak hartzea eskatzen du, sarbidean, parte-hartzean eta sorreran
- Kultura-plangintzak berdintasuna integratu beharko du
- Lurralde-sarbidea hobetzeak bereziki mesede egiten die emakumeei

8.– Erabakiak hartzeko garaian, gizonen eta emakumeen ordezkapen orekatua edo, gutxienez, esparruan duten ordezkapenaren antzeko ordezkapena aurreikusten al du ematekoa den arauak edo administrazio-egintzak?

Bai, ordezkaritza orekatuaren printzipioa aplikatuz, horrela sustatuko da erabakiak hartzeko eremuetan gaikuntza, gaitasun eta prestakuntza egokiak dituzten generoen presentzia orekatua, hala nola, patronatuak, arte-batzordeak eta epaimahai-batzordeak.

9.– Aurreikusten al da arau edo administrazio-egintzak proposatutako helburu eta neurriak baliagarri izango direla emakumeei eta gizonei lotutako arau sozialak eta balioak gainditu edo aldatzeko?

Bai, kultura-kanon inklusiboagoa, pluralagoa eta estereotiporik gabekoa bultzatuz. Bere printzipio eta neurriek kultura-arloan emakumeei eta gizonei rol bereiziak esleitzen dizkieten gizarte-arauak aldatzen lagun dezakete.

10.– Bermatzen al da diskriminazioa saihestu eta berdintasuna bultzatzea helburu duten arauak eta bestelako tresna juridikoak beteko direla eta haiek hobetzeko aukera izango dela?

Bai, legeak diskriminazioa saihesteko eta berdintasuna sustatzeko arau eta tresna juridikoak betetzen direla bermatzen du, eta, gainera, haren aplikazioa indartzen du.

Berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioa txertatuz egiten du, generoa berariaz aipatuz diskriminaziorako debekatutako arrazoi gisa, eta kultura-sarbidean eta-sorkuntzan berdintasuna bermatzeko neurriak hartzera behartzen du, berdintasuna kultura-plangintzan integratuz eta erakundeen gainbegiratze-mekanismoak indartuz.

EMAKUMEEN ETA GIZONEN ARTEKO BERDINTASUNA BULTZATZEKO ETA EZBERDINTASUNAK EZABATZEKO NEURRIAK

Jaso al da neurriarik arau edo administrazio-egintzaren proiektuan...		Adierazi zer artikulutan jasotzen diren neurriak eta egin haien deskribapena.
... genero-ikuspegia txerta dadin sustatzeko? <i>Bai</i>	☐ emakumeen eta gizonen egoerek erakusten dituzten aldean ezagutza hobetzen da.	<i>Bai.</i>
	☐ emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna jasotzen da printzipio moduan, helburu moduan edo adierazpen nahiz azalpen gisa.	<i>Bai. Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna txertatzen du, adierazpen- eta azalpen-izaerako printzipio eta helburu gisa. Berdintasuna eta diskriminaziorik eza—generoa barne— Kultura Sistemaren printzipio gidaritzat hartzen dira, eta hura osatzen duten erakundeen jarduna bideratzen dute.</i>
	☐ hizkuntzaren erabilera ez-sexista egiten edo sustatzen da.	<i>Bai. Kultura Sisteman integratutako erakundeek hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatu behar dute, eta Kultura Sistemako erakundeak beren jarduera, komunikazio eta dokumentuetan hizkuntza inklusiboa erabiltzera behartu behar dituzte.</i>
	☐ genero-gaiei buruzko prestakuntza duten pertsonen eta/edo berdintasunaren alde lan egiten duten erakundeen partaidetza sustatzen da.	<i>Ez</i>
	☐ eduki edo irizpide moduan jasotzen da berdintasuna (onartzeko, baloratzeko edo betetzeko), hautatze-prozesuetan, laguntzak eta hitzarmenak egiteko prozesuetan, prestakuntza-jardueretan, etab.	<i>Bai. Neurri esplizitu bat jasotzen du, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna barne hartzen duena, kultura-sistemaren erabakiak hartzeko prozesuetan irizpide gisa. Betebehar horrek zuzenean eragiten die hautaketa-prozesuei, diru-laguntzei, hitzarmenei, prestakuntza-jarduerari eta beste kudeaketa-tresna batzuei, generoen presentzia orekatua sustatzea eta jarduera guztietan</i>

		<i>berdintasun-printzipioa aplikatzea eskatzen baitu.</i>
	☐ beste batzuk, zehazki: _____	<i>Ez</i>
... emakumeen eta gizonen parte-hartze orekatua sustatzeko? <i>Bai</i>	☐ hautatze-epaimahaietan.	<i>Bai. Erabakiak hartzeko eremuetan generoen presentzia orekatua sustatzeko betebeharrak orokorra hautaketa-auzitegiei ere aplikatu dake, auzitegiak organo erabakigarriak baitira.</i>
	☐ sariak emateko epaimahaietan.	<i>Bai. Berariaz aipatzen da: "(...) presentzia orekatua (...) epaimahaikideen artean."</i>
	☐ kontsulta-organoetan.	<i>Bai. Legeak "patronatoak" eta "komisio artistikoak" aipatzen ditu, eta kontsulta- edo aholkularitza-organoak dira.</i>
	☐ zuzendaritza-organoetan.	<i>Ez</i>
	☐ beste batzuetan, zehazki: _____	<i>Ez</i>
... ekintza positibokoak lantzeko? <i>Ez</i>	☐ emakumeentzat.	<i>Ez</i>
	☐ gizonak berdintasunaren alde inplikatzeko.	<i>Ez</i>
	☐ beste batzuk, zehazki: _____	<i>Ez</i>
... itxuraz neutroa dena baina generoaren arabera eragin onuragarria izan dezakeena? <i>Ez</i>	☐ indarkeriaren biktimenentzat.	<i>Ez</i>
	☐ guraso bakarreko familientzat.	<i>Ez</i>
	☐ mendekotasun-egoeran dauden pertsonen zaintzaileentzat.	<i>Ez</i>
	☐ beste batzuentzat, zehazki: _____	<i>Ez</i>
... diskriminazio anizkoitza jasaten duten emakumeen desberdintasunak gutxitzeko? <i>Ez</i>	☐ adinaren arabera.	<i>Ez</i>
	☐ gizarte-mailaren arabera.	<i>Ez</i>
	☐ sexu-aukeraren arabera.	<i>Ez</i>
	☐ desgaitasunaren arabera.	<i>Ez</i>
	☐ etnia eta/edo arrazaren arabera.	<i>Ez</i>
	☐ nazio-jatorriaren arabera.	<i>Ez</i>
... debekuak edo zehapenak ezartzeko denik? <i>Ez</i>	☐ beste batzuen arabera, zehazki: _____	<i>Ez</i>
	☐ sexuagatiko diskriminazioak egiteagatik.	<i>Ez</i>
	☐ hizkuntzaren eta irudien erabilera sexista egiteagatik.	<i>Ez</i>
	☐ beste arrazoi batzuentzat, zehazki: _____	<i>Ez</i>

Arau edo administrazio-egintzaren edukiaz gain, aurreikusten al da bestelako neurririk...		Deskribapena
... berdintasunerako helburu eta neurrien eraginkortasuna osatu edo handitzeko? <i>Ez</i>	☐ hedapena indartzeko ekintzak.	<i>Ez</i>
	☐ jarraipena egiteko eta ebaluatze jarduerak.	<i>Ez</i>
	☐ estatistikak egitea eta azterlan espezifikoak egitea.	<i>Ez</i>
	☐ Informazio-, sentsibilizazio- eta prestakuntza-ekintzak.	<i>Ez</i>
	☐ arauak, planak edo programak egokitzea edo prestatzea.	<i>Ez</i>
	☐ berdintasunerako planak egitea.	<i>Ez</i>
	☐ egiturak eta zerbitzuak sortzea.	<i>Ez</i>
	☐ beste batzuk, zehazki: _____	<i>Ez</i>

Vitoria-Gasteizen, sinadura elektronikoaren datan

Andoni Iturbe Amorebieta

Kultura sailburuordea